

al la ĉielo. En dua grupo, je la dekstra angulo, staras fariseoj, fanatikaj kaj netoleremaj. Pugnoj kaj ŝtonoj minacas la adeptojn de Kristo. En la sama tempo, vidata de neniuj, Nikodemo iras dumnokte al la lumo. La ruinoj de malnova katedralo kaŝas lin for de ĉies okuloj.

Kontraŭe al la bildo de *Siegbert*, ĉi tie Kristo ne estas videbla, sed anstataŭita per suna lumo. *Leidenfrost* lasas nesolvita la problemon: kiu vero estas la fonto de la lumo? Kiu povas esti tie: "Ĉu Kristo aŭ Sokrato"? (12: 4, 12). Do, ni ne scias, kiun veron ekvidis Nikodemo. Eble kiel skribas *H. Kaiser* "en tiu skizo esprimiĝas la tuta komplik-eco kaj neklareco de la pozicio de liberala humanismo" (13: p. 29). La popolo vidas la lumon. Nikodemo same ekvidis la lumon. Sed ĉu li vidas la saman lumon, la saman veron? Ĉu vere la popolo komprenis la novan doktrinon – aŭ nur Nikodemo pensas, ke ĝi komprenis? Nehazarde "dumtage" li ne kapablas solidariĝi kun la popolo kaj proklami sian novan kredon.

Miksiĝo de natur-juraj kaj sociaj kategorioj, malamo kontraŭ regantoj kaj timo antaŭ la subpremitaj klasoj, plena neklareco en sia morala kaj politika strebado ŝanĝi la ekzistantan mondon – jen la karakterizo de Nikodemo, kaj same – de nuntempa liberalulo. Tiu-maniere *Gutzkow* respegulis sian epokon: "Kontraŭstaro inter plej bonaj ideoj kaj la tera graviteco ĉe miloj da homoj".

Notoj

1 – 8 kaj 10 – 12: *Gutzkow Karl: "Die Ritter vom Geiste" in 9 Bänden* (Kavaliroj de Spirito, en 9 volumoj), *Leipzig*, 1857. (Validas por notoj 1 – 8 kaj 10 – 12. La unua cifero estas la numero de la noto, la dua estas la volumo de la libro, la tria estas la numero de la paĝo.)

9. *Hegel: "Prelegoj pri estetiko"*, Moskvo, 1955, p. 168

13. *Kaiser H.: "Studien zum deutschen Roman 1848"* (Studoj pri la germana romano 1848), 1977, p. 29

Adreso de la aŭtoro

D-ro AVAGJAN Tatjana Ivanovna
Lesnoj Projezd, d.8, kv.28
RU 450 071 Ufa / RUSIO

Priaŭtora informo

La aŭtorino estas doktoro pri filologio. Ŝi laboras en la filologia fakultato de Baŝkiria Ŝtata Universitato, kie ŝi instruas historion de Okcidenteŭropa kaj Usona literaturo kaj kulturo. D-ro *Avagian* estas fakulo pri germana literaturo (aparte pri tiu de la XIX-a jarcento) kaj multe okupiĝas pri problemoj de germana filozofio kaj estetiko.

Scienca eĥo

Kula flugado dumpluva

Kiel kuloj kapablas flugi dum pluvo?

Se flankenlasi ke la „homo saĝa“ jam spertis multajn ekzemplojn pri la postviv-ruzeco de kuloj (precipe de ties inaj aktivuloj), tamen estas surprize, ke eĉ subita kaj torenta pluvoverŝo neniel povas ataki flugantajn kulojn. Nu, ili ne dronas ĉar ĉiu unuopa pluvoro kaŭzas malgrandan prem-ondon, kiu sufiĉas, ke la kulo povas ĝin pretergliti. La pluvoro rapidegas kontraŭ la kulo (kvazaŭ rapide veturanta aŭtomobilo rapidegas kontraŭ aerbalono) kaj tiu estas forpremata el la vojo. Tial la saĝa homo ja enmetis en sian muŝbatilon multajn etajn truojn, por ke, dum batado, la prem-ondo malaltiĝu. Tamen kulbatado restas malfacila entrepreno.

(2004-01-18/19)

La olda Breĉo

Kiun vivaĵon ne ŝatis la aŭtoro?

La „Breĉo: Vivo de animaloj“ („*Brehm's Tierleben*“) kaj ties popularan priskribon de la naturo kaj bestoj konas preskaŭ ĉiu germano, ĉu juna ĉu maljuna. Malpli konataj estas la unuaj eldonoj de „Animala Vivo“ fare de *Alfred Brehm* (1829-1884), la t.n. „pra-Breĉo“ (*Ur-Brehm*). En tiuj plej fruaj verkoj la aŭtoro senĝene skribis kion li pensis. Kaj kiam io ne interesis lin (ekz. insektoj, vermoj kaj moluskoj), tiam li donis la temon al aliuloj. Sekvas specimeno por „gustumi“ la plezurigan skribostilon de la olda Breĉo: „Estas nur malmultaj aliaj bestoj kiuj estas tiom nesocietemaj kaj kiuj kondutas tiom abomeninde – eĉ kontraŭ samspeculoj! – kiom la sorikoj. Eĉ la malsamseksaj partneroj ne vivas kune en paco – escepte en la pariĝa sezono. Dum la postrestanta tempo de la jaro ĉiu soriko formanĝas la alian, se ĝi povas superforti tiun. Estas vere bonŝanco, ke sorikoj ne atingas grandecon de leono: ili senbestigus la tutan Teron kaj fine devus morti pro malsato...“.

(2004-10-17)

Antikva ginko

Kiam alvenis la ginko en Eŭropon?

La ginkoarbo el la klaso de ginkacoj (*Ginkgaceae*) venis nur fine de la 18-a jarcento al Germanujo – fakte al la urbo Vejmaro (*Weimar*), kie la „ĉina temploarbo“ trovis specialan amikon: la grandan poeton *J.W. von Goethe*, kiu eĉ dediĉis poemon al la stranga arbo. La ginko venis el Ĉinujo kaj trapasis Japanujon, kie ĝin malkovris kiel oftan arbon en temploj la germana kuracisto d-ro *Kaempfer*, kiu laboris por la Nederlanda Orient-Hindia Kompanio. En 1730 *Kaempfer* alportis la unuan ekzempleron en Nederlando, kaj nur en la jaro 1754 estis vendita ginkoarbo al unu el la Reĝaj Botanikaj Ĝardenoj en *Kew* apud Londono. Tie ĝi ankoraŭ nun-